

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lv dovici || De Ponte Vallis-|| Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

In Qvo Agitvr Nominatim De Sacerdotibus, Confessarijs, Magistris siue
Doctoribus, Concionatoribus, Episcopis & alijs Prælatiſ, eorumque
Ministerijs - In septem Tractatus distributus ...

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1629

§. II.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45750](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45750)

expectat preciosum fructum terra, patienter ferens, donec accipiat temporaneum & serotinum. Ergo similiter Prædicatores magna patientia expectare debent fructum suorum laborum; siue temporaneum ex ijs qui statim seip[s]is dedunt; & eorum consilijs acquiescunt, siue serotinum, eorum, qui valde tardè se movent, ac difficilè se omnino subdunt: memores eius quod diximus in parabola ficulneæ boni illius agricolæ, qui etsi per tres annos eam coluisset, nec illa fructum aliquem reddidisset: egit nihilominus cum Domino suo, vt adhuc vnum annum expectaret, nec absunderet, ostendens se adhuc habere animum laborandi in eius cultura: si forte reliquo tempore fructum aliquem proferret.

§. II.

TRANSEAMVS nũc ad res alias minutiores, quæ Prædicatorum patientiam exercent, præcipue cum illi minus sunt perfecti, & aliquè retinent hominum odorem. Quis enim horum est, qui non libèter habeat Conciones suas multum frequentari, & amplum habere auditorium? quod enim magis gaudent magna auditorum frequentia: eò magis tristantur, cum parua est; & abijciunt animum loquendi, quando sunt auditores pauci. Et cum magnæ sint in hoc mutationes: corda illorum eis subiacent. In sua enim concione non quarunt solum Deum, & sanctissimam eius voluntatem: quæ huiusmodi mutationibus caret. Studeat itaque spiritualis Prædicator, his omnibus esse superior: & eodem animo & spiritu concionetur paucis, & multis, aut certe patienter ferat cõtemptũ, quem apprehendit ex eo, quod pauci ipsius concionem frequentèr vt ex hoc saltem ipse proficiat. Quod si in ipsa cathedra aliquod impatientie aut querelarum indicium daret, ob exiguam frequentiam auditorum, ex eo iam fructum amitteret, quem saltem in parua frequentia efficeret possset; ob malum exemplum, quod præbet in ambitione honoris quam insinuat; quamuis studeat illam tegere pallio honoris, qui Deo accedit ex eius verbo frequenter audito.

SED quid dicemus, quando in ipso auditorio aliquis oritur strepitus aut aliquid accidit, quod ipsum offèdat, aut turbet? non enim id euenit casu in ordine ad prouidentiam Diuinam; quamuis eius auctor esset Dæmon, qui suas adhibet artes, ad prædicatorem & auditorium ipsum turbandum: vt concionis fructum impediatur. Soletq; hic esse quasi Lydius lapis, vt Prædicator mansuetudinem, & patientiam suam ostendat. Si enim impatientem se exhibeat: iam hostis de ipso triũphat, & quodammodo voti sui sit compos: si autem sustineat, taceatq;: Deus prospiciet de aliquo qui damnum reparet; & ipse concionator retinet opinionem patientis; & bono suo exemplo ædificat auditores.

EANDEMPatientiam habere debet cum aliquos auditores videt dormientes

mientes: id enim graue & molestum esse solet: eò quòd signum sit quòd parui faciant, aut non delectentur audienda eius doctrina: nullus enim dormit, audiens quod ipsum delectat: quamuis vere sit potius inbecillitas, ac tepiditas auditorum; & tentatio dæmonis, ad fructum concionis impediendum. Quod insinuauit S. ille Abbas Machetes, de qua refert Cassianus, quod videns Monachos in exhortationibus, & contentijs spiritualibus dormitantes, cœperit referre quandam fabulam, de confestim illi euigilarint. Ex quo Sanctus vir occasionem accepit eum monēdi, quod somni illius author esse: Dæmō: ne viles exhortationes intelligerēt, quos tam facile excitabat ad otiosas fabulas audiendas. Neque id insuetum est, vt aliqui dormitent etiam cum Prædicator est valde feruens: siquidem etiam ipso Apostolo prædicante, cum sermo protraheretur, a *sedens quidam adolescens super fenestram, cum mergeretur somno graui, cecidit deorsum; & sublatus est mortuus*, quod machinatus est Dæmon (vt aduertit S. Chrysostomus) ad turbandum auditores, & sermonis fructum impediendum, arrepta occasione ex torpore, & somnolentia illius adolescentis: quamuis statim Apostolus eum resuscitauit, & turbatio illa cessit in maiorem audientium vtilitatem: nam petrauit Apostolus in sua concione vsque ad lucem.

NON tamen expedit, vt ex hac Apostoliconcione, quæ adeò fuit prolixia ob varias & iustas causas, accipiant Prædicatores occasionem, conciones suas nimium protrahendi; sic tentantes patientiā & vigiliam auditorum; & occasionem præbentes tædij, ac somnolentiæ cum tanta prolixitate. Nam & sibi ipsis nocent, cum sic se faciant graues & importunos; & sic voluntatē auferāt audientibus ad ipsos audiendos redeundi; & quicquid moderata parte concionis fructus fecerant, nimia prolixitate amittunt. que nammodum qui, quantum satis est comedit, essetq; illi vtilitatem; si comedendo pergat, solet totum eijcere, & remanet cum inappetentia & horrore ad iterum comedendum.

ETIAM indiget Prædicator patientiā ad seipsum ferendum, variasque dispositiones, quas experitur in seipso desiderio suo contrarias. Cum enim quicquid in officio suo præcipuum est, de cælo descendat: vtilitatis quale opus est: aliquando in vno quasi momento omnia, quæ dicenda sunt, inuenit in promptu, & quasi ad manum, iuxta ipsius desiderium: aliquando autem non attingit, neque affertur, quomodo suam disponat concionem; neque occurrunt ipsi, quæ edendi sunt; aut si occurrunt, non tamen potest ea ordinare. Et si hæc omnia iam fecit: tempore tamen habendæ concionis inuenit se valde frigidum, & aridum, & ipsa verba quasi ei in ore concresecunt; & lingua adhærescit palato; vt videatur non posse loqui cum eo spiritu, & feruore, & expedite, vt alius solebat. Tunc

inquam

*L. 5. instit
c. 31*

*a. A. A. u. i.
209.*

ibidem

inquam opus illi est magna paciētia, vt seipsum toleret. Si enim tunc paciētia deficeret, damnum duplicaretur, & redderetur ineptior. Sed oportet vt paciētiæ subueniat soror eius humilitas: vt agnoscat nihilum, quod ex seipso habet: vt sic recurrat ad reparatorem omnium dei. Et vti ac miseriarum, vt & hanc reparet ipsiq; subueniat.

DENIQUE cum Prædicatoribus Apostolicis loquitur insignis illa exhortatio Apostoli dicentis: *b In omnibus exhibeamus nosmetipsos sicut Dei Ministros in multa paciētia, in tribulationibus, in necessitatibus, in angustijs, in plagis, in carceribus, in seditionibus, in laboribus, in vigilijs, in ieiunijs, in castitate, in scientia, in longanimitate, in suauitate, in Spiritu sancto, in charitate non ficta, in verbo veritatis, in virtute Dei, per arma iustitiæ à dextris, & à sinistris, per gloriam, & ignobilitatem, per infamiam, & bonam famam: vt seductores, & veraces sicut qui ignoti, & cogniti.* Hæc omnia dixit Apostolus: vt Euangelij Ministri intelligant quod debeant ministeria sua magna paciētia tunc ac munire, seque offerre ad ferendum omne genus laborum corporis, & animæ in materia honoris, fortunarum, solarij, deliciarum, sanitatis, & ipsius vitæ: abnegando propriam voluntatem omnesque communitates: vt obediant Deo, suumque munus perfectè obeant in quocumque loco, ab eo sibi designato, frangendo ac penetrando quodcumque periculum, ac difficultatem occurrentem. Alias paciētia deficiente, ipsa etiam deficiet obedientia, & perfectio ipsius ministerij: aut omnino illud euanesceat.

III. Prædicta confirmantur exemplo Ionæ.

QVAE dicta sunt, confirmari ac declarari possunt exemplo insignis illius Prædicatoris, & Prophetæ Ionæ: qui aliquē defectum ostendit in obedientia, humilitate & paciētia: Deo id permittente ad cautelam aliorum. Iussit enim eum a ire in Niniuen Ciuitatem ad prædicandum: eo quod ingens esset eius iniquitas. Ipse tamen loco obedientie accepit fugam à Deo ascendens nauem quandam, vt aliò se conferret. Quod si causam huius inobediētiæ quæramus, inueniemus (vt ait S. Hieronymus) eam fuisse, quod Niniue esset terra gētilium: ipse autē volebat suis Hebræis prædicare, quemadmodum faciebant cæteri Prophetæ; & fortè timebat perfectiones & pericula, quæ putabat sibi imminere ingrediēti ciuitatē ad eam peruersam, & cum minis eius subuersionis. Timebat quoque: si Niniue conuerteretur, fore deserendam nationem suam Hebræam: spiritu enim prophético nouerat, quod cum Gentes conuerterentur, deserendi essent Hebræi à Deo; ideoque reculabat esse instrumentum huius conuersionis, ne simul esset desertionis suorum. Sed præcipua tamen causa fuit, quam facer textus insinuat: quia timuit ignominiam, & amittere suum honorem, si ingressus in ciuitatem dece-

b. Corinth
6. 4.

a Ionæ 1. 2.
ibidem

Idem ait S.
Greg. lib. 6.
Moral. c. 13.
v. 10. Ribet.
ibid.